

Pacemakerimplantatie

Binnenkort krijgt u een pacemaker om uw hartritmestoornis beter te kunnen behandelen. Deze folder gaat over de implantatie van de pacemaker in Máxima MC, locatie Veldhoven. Op de website van de Nederlandse Hartstichting vindt u meer informatie over de werking en het leven met een pacemaker: www.hartstichting.nl.

Vorbereiding thuis

Medicijnen

- **Bloedverdunners:**
Gebruikt u bloedverdunners (DOAC's) waarvoor u niet onder controle bent bij de trombosedienst? Dan krijgt u van uw cardioloog advies over het gebruik hiervan.
- Bent u wel bekend bij de **trombosedienst**? Neem dan telefonisch contact met hen op in verband met uw bloedverdunners. Zij geven door wanneer u vóór het onderzoek moet stoppen met de bloedverdunners en wanneer u er weer mee moet starten. Zij stellen voor u een schema op.
Op de dag voor de ingreep wordt de INR (stolbaarheid van het bloed) nog bepaald.
- **Plastabletten later innemen:**
Vindt de pacemakerimplantatie 's ochtends plaats? Dan neemt u de plastabletten pas ná de ingreep in. Als de ingreep 's middags is, mag u de tabletten wel innemen.

Eten en drinken

U hoeft niet nuchter te zijn. Op de dag van opname mag u normaal eten en drinken.

Meenemen naar het ziekenhuis

Na de implantatie blijft u een nacht in het ziekenhuis.

Neem het volgende mee:

- Uw medicatie, in de originele verpakking;
- Indien aanwezig, het laatst ontvangen INR-schema van de Trombosedienst;
- Uw toiletpullen en nachtkleding.

Wij raden u aan sieraden en kostbare bezittingen thuis te laten.

Vorbereiding in het ziekenhuis

Op de dag van de ingreep meldt u zich op de afgesproken tijd bij de balie van verpleegafdeling cardiologie locatie Veldhoven (route 214). U wordt hier één nacht opgenomen.

De informatie in deze folder is van algemene aard en is bedoeld om u een beeld te geven van de zorg en voorlichting die u kunt verwachten. In uw situatie kunnen andere adviezen of procedures van toepassing zijn. Deze folder is dan ook slechts een aanvulling op de specifieke (mondelinge) voorlichting van uw specialist of behandelaar.

Op de afdeling gebeurt het volgende:

- U krijgt een infuusnaaldje in uw hand/arm (aan de kant van de implantatie), om voor de ingreep antibioticum te geven;
- Uw temperatuur, bloeddruk en pols worden opgenomen;
- Eventuele sieraden doet u af;
- Indien nodig krijgt u een rustgevend medicijn.

Op de afgesproken tijd brengt de verpleegkundige u naar de hartkatheterisatiekamer.

De pacemaker

Een pacemaker is een klein apparaatje dat via een of twee elektroden in contact wordt gebracht met de binnenzijde van de hartwand. Er zijn verschillende soorten pacemakers. U krijgt de pacemaker die past bij uw hartritmestoornis.

De pacemakerimplantatie

De pacemaker wordt onder de huid geplaatst, ongeveer 10 cm onder uw rechter- of linker sleutelbeen. De keuze voor links of rechts heeft de cardioloog vooraf met u besproken. Het inbrengen van de pacemaker gebeurt onder lokale verdoving.

Bij het implanteren maakt de cardioloog een snee (incisie) van 5 à 8 centimeter in de huid. Onder de huid maakt men een 'pocket', een ruimte waar de pacemaker precies in past. Vervolgens schuift men via de sleutelbeenader de elektrode(n) naar de juiste plek in het hart.

Aan het uiteinde van de elektrode(s) zit een flinterdun 'kurkentrekkertje', waardoor de elektrode zich kan vasthaken aan de binnenzijde van de hartwand. De elektroden worden aangesloten op de pacemaker en de werking wordt getest. De wond wordt gehecht en er komt een drukverband op.

Na de ingreep

- Afhankelijk van de gekozen procedure heeft u de eerste uren na de ingreep bedrust of mag u voorzichtig mobiliseren.
- In sommige gevallen wordt er twee uur na de ingreep een röntgenfoto van uw longen gemaakt. Hiermee ziet men of de long niet is geraakt tijdens de implantatie.
- Als dit in orde is, mag u uit bed. U blijft aangesloten aan een telemetriezender om uw hartritme op afstand te bewaken.
- Uw arm moet tot de volgende ochtend in een mitella rusten. Als u de arm te veel/te hoog beweegt loopt u het risico dat de elektroden losraken van de hartwand.

De volgende ochtend wordt eventueel het drukverband verwijderd en wordt een schone steriele pleister op de wond geplakt. De pacemaker-technicus controleert de werking van de pacemaker en verandert zo nodig de instellingen. Als alles in orde is mag u naar huis.

Weer thuis

De plek van de wond kan een aantal dagen gevoelig blijven. U krijgt steriele pleisters mee. Is de wond droog dan hoeft u géén pleister meer aan te brengen.

Medicijnen

Gebruikt u bloedverduuners dan krijgt u een nieuw schema en een prikdatum voor de Trombosedienst.

Schouder weinig belasten, wel bewegen (tot 6 weken na implantatie)

De elektroden moeten zich goed in de hartwand kunnen 'nestelen'. Daarom is het noodzakelijk dat u uw arm en schouder aan de kant waar de pacemaker is geplaatst zo weinig mogelijk belast:

- Wees voorzichtig met tillen, strekken en activiteiten die krachtspanning vragen.
- Vermijd de eerste 5 weken plotselinge bewegingen met die arm of schouder.
- **Niet** sporten gedurende 6 weken.

Blijf uw arm en schouder wel bewegen, zodat deze niet stijf worden. U mag draaibewegingen maken om de schouder soepel te houden.

Let op: Breng de arm aan de kant waar de pacemaker is geplaatst niet boven schouderhoogte. Let op met haren kammen of bovenhands reiken met de desbetreffende arm (6 weken).

Douchen

Na 3 dagen mag u weer douchen. Dep de wond nadien goed droog. De arm aan de wondzijde niet gebruiken bij bijvoorbeeld het wassen van uw haren. De douchekop niet op de wond richten.

Auto

De eerste 2 weken na de pacemakerimplantatie mag u geen auto besturen.

Zwemmen

De eerste 6 weken na ontslag mag u niet zwemmen. Hierna volgt een controle. Wanneer er geen bijzonderheden zijn, mag u alle bezigheden weer oppakken.

Apparatuur in de buurt van de pacemaker

- Bewaar uw mobiele telefoon **niet** in een borstzakje bij de pacemaker.
- Houd uw mobiele telefoon bij een gesprek aan de kant waar de pacemaker **niet** zit. Dit voorkomt een eventuele storing van de pacemaker.
- **Houd minimaal 30 cm afstand tussen de pacemaker en een mobiele telefoon die draadloos opgeladen wordt en ook tussen de pacemaker en de draadloze opladers.**
- Controlepoortjes bij winkels en op luchthavens geven alleen problemen wanneer u tussen de poortjes stil blijft staan. U moet daar dus vlot doorheen lopen.
- Bij elektrisch gereedschap moet een afstand van 15 - 30 centimeter in acht genomen worden. Het trillen van de apparatuur zou de aansluiting van de elektrode(n) kunnen beschadigen.

- Huishoudelijke apparatuur - ook elektrische ovens, magnetrons en inductiekookplaten – kunt u gewoon gebruiken.
- Let op met magneten. Houd afstand met magneten en de zijde waar uw pacemaker zich bevindt (slaapapneu maskers met magneetsluiting, corsages met magneet bevestiging enz.)

Toekomstige operatie: meld dat u een pacemaker heeft

Geef in de toekomst altijd door aan de hulpverlener dat u een pacemaker heeft (bijvoorbeeld bij de tandarts). Soms moet de pacemaker tijdelijk anders ingesteld worden.

Controle

Een week na de implantatie komt u op controle bij de pacemakertechnicus. Hij controleert de werking van de pacemaker. Ook wordt uw wond gecontroleerd en eventuele hechtingen verwijderd. U krijgt een pacemakerpasje dat u altijd bij u moet dragen.

Complicaties

Soms treden na de implantatie problemen op met de pacemaker(wond) of de elektrode(n). Neem bij de volgende verschijnselen altijd contact op met het ziekenhuis:

- Nabloeding en/of zwelling van de huid.
- Opende wond.
- Koorts.
- Roodheid / pijn / vochtverlies van de wond.
- Bij wegraken en onwel worden.
- Misselijkheid / hartkloppingen.

Heeft u vragen?

Neem dan contact op met:

- Pacemakerafdeling cardiologie: (040) 888 86 80
- Eerste Hart Hulp: (040) 888 93 85
(weekenden, avonden en nachten)